

Univerzita Karlova v Praze

Fakulta humanitních studií

Katedra řízení a supervize v sociálních a zdravotnických organizacích

Bc. Pavla Štrobachová

Komunitní plánování sociálních služeb na úrovni obcí. Praha 2009

hodnocení vedoucím diplomové práce

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat stupněm velmi dobře.

MUDr. Stanislav Vachek

Brno, dne 14.10.2009

Úvodní poznámka

Autorka diplomové práce práci začala se zaměřením na projekt zajištění služeb sociální péče pro seniory. Jednalo se o práci charakteru podnikatelského záměru. V průběhu měsíce května byla dohodnuta změna zaměření práce a s tím i změna vedoucího diplomové práce. Tato skutečnost vedla ke zkrácení doby na vypracování diplomové práce s novým zaměřením, omezila využitelnost předchozího úsilí při zpracování práce a zároveň omezila prostor pro mé vlastní pedagogické působení při zpracování tématu.

Téma diplomové práce

Základním tématem práce je „Komunitní plánování“. Tento pojem k nám byl zaveden koncem devadesátých let minulého století v souvislosti s hledáním nových forem zajišťování a rozvoje sociálních služeb a s pomocí zahraničních partnerů při transformaci naší společnosti po roce 1989. Jedná se o poněkud módní pojem, jehož obsah je většinou interpretován jako metoda plánování rozvoje obcí za účasti komunity a pro komunitu. Na komunitní plánování je však možné nahlížet i jako na přirozenou součást rozvoje komunity, jejího komunitního kapitálu a jeho užití ve prospěch členů dané komunity. Tento druhý přístup je však zatím v počátečních fázích svého rozvoje. Je to způsobeno tím, že výzkum a znalosti psychologických a sociologických principů vytváření komunit se zatím nedostal na úroveň, která by umožnila jejich pragmatické využití při řešení společenských problémů. Je však velmi pravděpodobné, že v této oblasti dojde brzy k akceleraci – mimo jiné i z důvodů potřeby porozumění nově vznikajícím komunitám (například formy facebooku), eskalací problémů při soužití různých etnik (násilnosti ve Francii) a podobně.

Téma práce je tedy velice významné a v práci je zachyceno jak ve vztahu k vlastnímu komunitnímu plánování, tak i ve vztahu k plánování služeb pro seniory a osoby závislé na cizí pomoci.

Formální aspekty diplomové práce

Práce je členěna do dvou základních oddílů. První oddíl se věnuje teoretickým aspektům a má cca 60 stran textu. Druhá část je věnována praktické části – zhodnocení praktického provádění komunitního plánování ve třech vybraných lokalitách. Druhá část má cca 30 stran. Mimo uvedené dvě části má práce požadovaný abstrakt a závěr.

Diplomová práce má uvedeno 52 odkazů na použitou literaturu a dále obsahuje odkazy na prameny použité v praktické části. Součástí citací jsou i odkazy na relevantní právní normy a na mezinárodní smlouvy a deklaráce.

Vzhledem k velkému rozsahu textu (především jeho teoretické části) by bylo vhodné věnovat více pozornosti zřetelnějšímu grafickému oddělení jednotlivých kapitol a podkapitol. Usnadnila by se tím orientace čtenáře v textu.

Spolupráce s autorkou při zpracovávání textu diplomové práce byla velmi dobrá a všechna doporučení k její formě i obsahu byla autorkou zvážena a dle jejího uvážení v práci uplatněna.

Věcné posouzení zpracování tématu

V teoretické části jsou podchyceny a vysvětleny všechny základní pojmy, které se váží k tématu komunitního plánování, především v oblasti sociálních služeb. Jsou uvedeny základní přístupy k jejich interpretaci, včetně odkazů na autory. Velká pozornost je věnována i trajektorii vývoje plánování sociálních služeb, včetně odkazů na jejich vymezení v právních normách. Podrobně je popsána i v současnosti používaná metodika komunitního plánování, včetně výčtu organizací, které se zpracováváním komunitních plánů zabývají. Tato část je zpracována velmi pečlivě a může posloužit každému, kdo se v této problematice chce rychle zorientovat.

V praktické části jsou popsány konkrétní přístupy ke komunitnímu plánování ve třech vybraných městech – Slaný, Louny a Velvary. Na příkladu těchto měst je dostatečně ilustrováno, jaký přístup obce ke komunitnímu plánování v současnosti mají, jak se jim daří jej realizovat a jak je naplňována v teoretické části uvedená metodika. Pro posouzení souladu s metodikou je zvolena jednotná forma. Tato část diplomové práce je velmi cenná, protože podchycuje zkušenost z reálného naplňování konceptu komunitního plánování. Zde by bylo vhodné ještě doplnění o jiné způsoby hodnocení (především ze strany institucí, které rozhodují o přidělování prostředků na rozvoj služeb sociální péče) a tuto část samostatně publikovat, aby se s touto problematikou mohl seznámit co největší okruh zainteresovaných osob.

V závěru práce je uveden velmi důležitý postřeh a zároveň podnět k dalšímu rozpracování – *„nakolik by se komunitní plánování sociálních služeb změnilo, pokud by bylo dáno jako zákonně stanovená povinnost samospráv. Při zohlednění všech předcházejících poznatků docházím k závěru, že by se komunitní plánování stalo další v řadě povinností, které jsou na samosprávy bez jejich souhlasu naloženy. Tím by mohlo dojít pouze k formálnímu plnění této povinnosti, bez vyšší osobní angažovanosti podmíněné dobrovolností.“* Tento postřeh je velmi realistický a svědčí o tom, že metoda komunitního plánování není vnímána jako nástroj obcí, který jim má usnadnit naplňování jejich role (obec je český výraz pro komunitu), ale jako nástroj, kterým se přenáší deklarovaná zodpovědnost v zajištění sociální péče z úrovně centrálních vlád na úroveň obcí, které k tomu nemají dostatečné prostředky a jejich role v zajišťování služeb sociální péče se teprve začíná konstituovat.

To co v závěru diplomové práce již není, je to, jak by se mělo dále postupovat, jaké konkrétní kory a úpravy v zákonech by měly být udělány k tomu, aby zajištění služeb sociální péče v nadcházejícím demograficky i finančně náročném období bylo co nejlepší. **Na tyto otázky doporučuji zaměřit pozornost při obhajobě diplomové práce.**